

Posudek soutěžní práce

Gabriela Škorníková, *Vláda Václava II. v kronice Liber certarum historiarum Jana z Viktringu*,
katedra historie Filozofické fakulty Ostravské univerzity, 2020

Předkládaná práce záslužně připomíná význam jedné z nejvýznamnějších středověkých kronik, která mapuje dějiny středoevropského prostoru ve 13. století a zvláště v 1. polovině 14. století. Její autor, cisterciák Jan z Viktringu (†1345/47) díky svému působení na korutanském i habsburském dvoře se zajímal i o dění v Čechách. A právě z této premisy autorka vyšla a pokusila se o hlubší vhled do kronikářova textu z hlediska znalostí a hodnocení českých záležitostí. Vybrala si dobu panování Václava II. a popis stěžejních událostí u Jana z Viktringu srovnávala s líčením ve Zbraslavské kronice. Vycházela z edice Fedora Schneidera (1909–1910) a z německého překladu kroniky z roku 1888. Jednotlivé verze kroniky autorka blíže nerozebírala.

Práce je rozčleněna do čtyř kapitol, z nichž první ve stručnosti přibližuje kronikáře Jana z Viktringu, jeho životní osudy, kariéru a kritéria, na nichž vystavěl své dílo. Vyzdvihuje jeho snahu o objektivitu a dobrý literární styl. Zároveň však konstatuje, že co do popisu poměrů v Českém království není vždy přesný, čemuž přisuzuje i omezené využívání kroniky v české historiografii. Domnívám se však, že ne vždy jsou záznamy Jana z Viktringu nepřesné, zvláště pro dobu vlády Jana Lucemburského, jíž se však autorka nezabývala. V tomto směru by stálo asi za otázku, jestli kronikář kromě diplomatických kruhů měl nebo mohl mít styky s některým z cisterciáckých klášterů na území Čech či Moravy. Což ovšem překračuje rámec studentské práce, která má navíc obligatorně vymezený rozsah.

Jádrem práce jsou další tři kapitoly, které jsou věnovány třem stěžejním událostem života a panování Václava II.: jeho návratu z Braniborska a sňatku s Gutou Habsburskou, korunovaci, úsilí o uherskou a polskou korunu. V první z nich autorka konstatuje obecný nezájem zahraničních kronikářů o situaci kolem příjezdu Václava II. po zhruba dvou a půlletém pobytu v Braniborsku, zdůrazňovaný naopak v české historiografii, což ostatně platí i o Václavově pobytu na askánském dvoře. Pozornost ale pochopitelně vzbudila svatba Václava s Gutou, dcerou vládnoucího římského krále. Autorka v této souvislosti upozorňuje, že Jan z Viktringu na rozdíl od Zbraslavské kroniky neřeší otázku účasti Václavovy matky Kunhuty a postavení Záviše z Falkenštejna při svatebním obřadu v Chebu. Oporou při výkladu je jí především novější literatura věnovaná Václavu II.

Také Václavově korunovaci byla v české historiografii již věnována značná pozornost, a to zvláště interpretaci jak jejího popisu ve Zbraslavské kronice, tak obsáhlému líčení ve veršovaném díle Ottokara Štýrského. Autorka v podstatě shrnula popis korunovace u různých autorů a ohledně Jana z Viktringu konstatovala, že jeho zájem se logicky upínal k Albrechtovi Habsburskému a jeho vzestupu, na rozdíl od Zbraslavské kroniky, v jejímž středu stál český král a fundátor zbraslavského kláštera. Asi by stálo za to poznamenat, že korutanský kronikář zjevně korunovaci osobně nezažil, k záznamu o ni přistoupil až o mnoho let později. Otázkou je, zda na základě paměti, vyprávění, tradice v cisterciáckém prostředí, nějakého záznamu? Srovnání v tomto směru mohlo směřovat k okolnostem počátků a autorství Zbraslavské kroniky (částečně je obsaženo v závěru práce).

Komplikovaná situace kolem zápasu o uherský a polský trůn je na několika stránkách stručné studentské práce sama o sobě těžko uchopitelná, natož sledování jejího líčení v dobových kronikách. Naznačené těžkosti se odrazily i v textu sl. Škorníkové, která přes všechnu snahu o vyzdvihnutí slov kronik se neubránila víceméně popisu rychle se měnících situací.

Závěr práce je vyvážený, obsažný a dobře vystavěný, včetně dovětky o významu kroniky Jana z Viktringu pro dobu vlády Jana Lucemburského. Vyzdvihnout je třeba také kultivovaný a čtivý styl celé práce. Z drobných citačních prohřešků snad jen, že při uvedení vydaného překladu Zbraslavské kroniky by nemělo chybět jméno překladatele a editora (viz seznam použitých pramenů).

Práce má odpovídající parametry kladené na soutěžní studentské práce. Vykazuje autorčinu znalost popisované problematiky, která jí poskytuje dobré východisko pro další práci s kronikou Jana z Viktringu, jež by si to zasloužila.

Praha 2. dubna 2020

prof. PhDr. Lenka Bobková, CSc.
Ústav českých dějin
Filozofické fakulty Univerzity Karlovy